

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant

Segneri, Paolo

Dilingæ, 1699

XV. Sic luceat lux vestra eoram hominibus, ut videant opera vestra bona,
& glorificiens Patrem vestrum, qui in cœli est. Mat. 5. v. 16.

[urn:nbn:de:hbz:1-48281](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:1-48281)

XV.

Sic luceat lux vestra coram hominibus, ut videant opera vestra bona, & glorificent Patrem vestrum, qui in caelis est. Mat. 5. v. 16.

Considera hanc admonitionem à Christo primò factam Apostolis, & cum his æqualiter omnibus, qui Apostolis erant successari in munere vel prædicandi, vel prædicandi. atque ideo horum lucem, hoc est, doctrinam ita splendere iussit coram hominibus, ut resperceretur unita operibus contentantibus, & sic cuius daretur occasio laudandi DEUM. *sic luceat lux vestra coram hominibus, ut videant opera vestra bona.* id est, esse bona, & glorificent Patrem vestrum, qui in caelis est. Per lucem aperte significari doctrinam Evangelicam, non est dubium: Nunc ergo mittere, ita Paulo quondam dicebat Dominus, *aperire oculos eorum, hoc est, insipientium, ut convertantur à tenebris ad lucem.* Act. 26. v. 18. Jam ergo, quando ad lucem tam manifestam apparet, eum, qui illam spargit in populo, etiam opere exercere, quod dicit, & quare simul omnes accenduntur ad laudem DEI! arcum apparet contrarium, & quantum potius scandalizantur, eum videant opere ipso simul duntaxat doctrinam, quam verbis audire celebrari! Nec mirum, vellemetalis doctrina potest ab hominibus molli creta compositis executioni dari, vel non potest: si non potest: cur ergo docetur: si potest: cur eam non

R. P. Pauli Segneri *Manna Anima.*

adimplet, qui docet? ita populi discunt: & ejusmodi discursus, qualiscunque sit, tantam vim habet in eorum animis, ut malint ipsi quoque agere, ut illorum agit instructor, quam agere, ut loquitur. Unde dicitur in Psalmo: *Peccatori dixit DEUS, quare tu enarras iustitias meas, & assumis testamentum meum per os tuum?* Pl. 49. v. 16. non ait *Penitenti*, quia qui respicit, prædicare magno fervore potest, imò debet, ut compenser offensas, quas DEO fecit, illi obsequio, quod procurat ab aliis. quæ causa est, cur in tali statu diceret David: *Docebo iniquos vias tuas.* Psal. 50. Neque dicit *Peccanti*, quia qui subinde per fragilitatem labitur, non debet illico deserte prædicationem, quasi minus sibi convenientem, sed ab ipsa prædicatione debet potius resumere novas vires: ad resurgendum viriliter, & demonstrandum, quòd ex eo pharimaco, quod aliis porrigit, ipse sibi utilem possit parare medicinam. *De fructu oris viri replebitur venter ejus.* Prov. 18. v. 20. sed dicit *Peccatori*, quia qui ex proposito vivit malè, habet obligationem strictissimam tacendi, alias quis dubitet, quantò melius dicit, tantò pejus facturum, quia magis demonstrat, se pro fabula habere legem, quam tam bene de-

Ppp p

sta

clarat, & tam male observat. si à te danda sunt aliis præcepta vitæ; ecce quantum tibi incumbat onus vivendi, ut loqueris. *sic luceat lux vestra coram hominibus, ut videant opera vestra bona, & glorificent Patrem vestrum, qui in Cælis est.* Non requirit hic Christus à quocunque verbi sui præcone opera omnia ad singularem perfectionem exacta: hoc enim esset os occludere innumeris. sed etiam non requirit in suo genere perfecta, exigit tamen bona, cum non deceat eum, qui alios reprehendit, dignum esse reprehensionem.

2. Considera hanc admonitionem à Christo secundo loco fuisse directam ad omnes, qui gerunt nomen Christiani, multò magis Religiosi, Regularis, vel alio speciali modo consecrati servitio Divino: omnibusque præcepisse sic agere, ut nomini tam splendido, quale hoc est, respondeant facta, non solum coram DEO, sed coram hominibus, ut hi tantò majus inde sumant argumentum laudandi DEUM. *sic luceat lux vestra coram hominibus, ut videant opera vestra bona, & glorificent Patrem vestrum, qui in Cælis est.* Nomini Christiani covenite titulū lucis tā speciosum, res est è sacris paginis manifesta. *Evatis aliquando tenebre, nunc autem lux in Domino.* Eph. 5. v. 8. sed quid juvat & hos & illos tam multos appellari hoc nomine, si deinde dissentiant opera? Hoc qui vider, aliud facere non potest, nisi criminari legem, quam ipsi profitentur. Hinc Christianis jam inde à principio nascentis Eccle-

sia semper fuit inculcatum, non solum ut sint boni, sed ut tales se etiam ostendant. *Modestia vestra nota sit vobis hominibus.* Philipp. 4. v. 1. Falsum hoc est, quia aliàs redarguitur, nisi illico redundabat in probitatem. Quia ubi clare apparet omnium admodum integritas, necesse est, ut, quisque accit filios tam bene moratos, aut utrumque laudet: unde Christus tantum tē dixit hoc loco: *Ut videant opera vestra bona, & glorificent Patrem vestrum, qui in Cælis est.* non DEUM vestrum, sed Patrem vestrum, ad inferendum gratiæ debitum, quod omnes habent. Cuiusmodi suis moribus honorandi sunt tam bene meritum. Ecce igitur, ut maximè Christus dicto isto spectabit, nempe vetare scandalum, ut mare omnes ad probitatem excitaret ita quidem, ut istud non servaret stimulo propriæ gloriæ, sed Deo, unde non dixit, *ut glorificent vos, ut glorificent Patrem vestrum.* Ita enim in operando intentionem tam rectam si non habes, nā tu degeneras in tantum in gratias, dignus sane, quæ die Judicii condemnentur. Tales filii Diagonæ & Rhodij, qui ceteras res bene gestas à populo coram in circo ludorum Olympicorum, non tres concordibus animis, sed detractas capitibus Patri suo tantum senti imposuerunt. si ames exercitium proprium lucis, sume illud à stellis quibus scribitur: *vocate sunt, quæ parerent in tenebris, & dixerunt, sumus.* tanti fuit earum prope, & lux erunt ei cum jucunditate, quæ

non solum sibi, sed etiam aliis
 hoc contulit obsequium. Bar. 3. v. 37.

Considera quosdam tam procul
 esse à sensu tam pio, ut etiam abu-
 sentur hac Christi sententiâ ad suam
 lucem et colorandam vanitatem;
 non solum ejus accipiunt primam par-
 tem: *sic luceat lux vestra coram homi-
 nibus, ut videant opera vestra bona:* al-
 teram omittunt: *Et glorificent Patrem
 vestrum, qui in Cælis est.* unde vides
 esse facere boni nihil posse, quin osten-
 dent, adeo ut nec Templo donaturi sint
 autem exigui pretii, non pallium Sa-
 cerdotis, non vestem altaris, quin ope-
 ra Phrygio in illis spectentur gentilitia
 regna: & sic qua vis aliâ occasione bo-
 na, quod faciunt, studiosè procura-
 bant conjungere gloriae, quantum pos-
 sunt, non Christiano nomini sed pro-
 priæ, quod ubique vanè resplendere
 debet in auratis metallis, vel datis
 marmoribus. Isti proinde càm solum
 attendant ad primam partem senten-
 tiæ Christi, nec ultra progrediantur,
 sed bene advertant ad id, quod ibi
 dicitur. Dicitur omnino: *sic luceat
 lux vestra coram hominibus, ut videant
 opera vestra bona.* hoc est, ut videant o-
 peram vestram esse bona. sed non dicitur:
 ut videant opera bona esse vestra. Quid
 amplius ad horum confusionem re-
 quisimus? Hæc postro, tibi quidem
 omni studio allaborandum est, ut ad-
 verentur omnia tua opera esse bona: sed
 non esse laborandum, ut dicta opera ad-
 verentur essetua. sunt hæc duo di-
 versissima studia. primum est profusè
 ad ambulationem alienam, alterum illi

maximè obnoxium: quia primum om-
 nibus præbet occasionem laudandi
 DEUM, alterum laudandi te. dixi lau-
 dandi te: quia hodie lingua hominum
 admodum est perversa. olim, si videba-
 tur vir sanctus e.g. visum cæco restitu-
 ere, omnes concordibus animis incipi-
 ebant laudare DEUM: *Omnis plebs,
 ut vidit, dedit laudem DEO.* Luc. 18. 43.
 Hodie è contrario omnes potius inci-
 piunt extollere virum illum sanctum,
 quia non satis advertunt, bonorum
 nostrorum omnium autorem DEUM
 esse. *Omne datum optimum, & omne
 donum perfectum de sursum est.* Jac. 1.
 v. 17. Ideo necesse est hodie oppido
 cautè procedere, quando non solum
 volumus demonstrare, opera nostra
 esse bona, sed insuper esse nostra. ve-
 rum est, id sapissimè non esse studiosè
 dissimulandum: hoc enim foret velle
 lucernam condere sub modio, quod
 Christus improbavit, cùm diceret: *Ne-
 mo accendit lucernam, & ponit eam sub
 modio, sed super candelabrum, ut luceat
 omnibus, qui in domo sunt.* Mat. 5. v. 15.
 sed neque laboriosè ostentandum est,
 hoc enim esset lucernam non tantum
 ponere super candelabrum, sed etiam
 sub oculos eorum, qui non querunt,
 aut videre non curant. Atque hoc est,
 quod sæpe propositum videtur iis, qui
 suis sive insignibus, sive inscriptioni-
 bus ubique volunt relinquere memo-
 riam cujuscunque vel levis boni, quod
 præstiterint Mundo. omnino videri
 volunt vel ab invitis, id, quod Christus
 nunquam suasse legitur. unde dice-
 bat etiam: *sic luceat lux vestra coram*

Pap P 2

Hor

hominibus ut videant opera vestra bona, non ut cogantur videre. Hinc est, quod nonnulli Evangelici Praecones aliquando magno ardore reprehenderint morem istum adeò hodie in Ecclesia vulgarem, non reprehenderunt, quasi nullo modo deceat relinquere Postteritis honoratam memoriam bonorum, quæ illorum probi Majores quondam fecerunt: sed reprehenderunt, quia sæpe non relinquitur talis memoria causâ boni, quod factum est alio san-

ctiore fine, sed quia sit bonum, relinquatur memoria. Verum ut adeò esse facile definire, quod dicitur celare bonum, quod hoc non celare. ideo hinc rei protracta consecrabis meditationem: nam si jus notitia multum facit, ut in negotio eâ procedamus liberius, tunc, sine qua haud unquam factum est cum gustu optemus.

* * *

XVI.

Attendite, ne Justitiam vestram faciatis coram hominibus, ut videamini ab eis: alioquin mercedem non habebitis apud Patrem vestrum, qui in Cælis est. Mat. 6. v. 1.

CONSIDERA nomen Justitiæ hic esse genericum ad designanda omnia opera bona, quæ deinde à Christo proximè sunt divisa in tres species, Eleemosynam, Orationem, & Jejunium, quasi ad has omnes ceteræ referantur. Nec mirum est: quia Jejunium opponitur Concupiscentiæ carnis: Eleemosyna Concupiscentiæ oculorum: Oratio, quæ nostrum nobis nihilum representat, superbiæ vitæ. Jejunium speciali modo nos ordinat respectu nostri: Eleemosyna respectu proximi: Oratio respectu DEL. & sic Jejunium servit ad continentiam, quæ est virtus propria partis concupiscibilis: Eleemosyna ad Commiserationem, quæ est propria Irascibilis: Oratio ad Devotionem, quæ est propria

partis Rationalis. Et quanto hæc opera semper in se habent iuncta meritum, satisfactionem, & impetrationem, uti est omnibus commune, Jejunium tamen vim maximam ad merendum, Eleemosyna ad satisfaciendum, Oratio ad impetrandum. Quibus patris opera, hinc Christus loquatur. Non dicitur: *Attendite, ne Justitiam vestram faciatis coram hominibus, ut videamini ab eis*: sed adiungit: *ne videamini ab eis*: quippe nihil est mali Jejunii, Eleemosynas, & orationes tuas videtur hominibus: malum est illa recitari hoc fine, ut videantur. imò nec hoc est malum, si ea videri velis pro gloria, quæ inde DEO refertur pro test. Malum est, cum vis illa recitari